

UNA DIADA HISTORICA

AVUI, A DOS QUARTS DE QUATRE DE LA TARDA, AL PALAU DE LA CIUTADELLA, SERA OBERTA LA SESSIO INAUGURAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

REUNIO DELS DIPUTATS D'ESQUERRA L'ESQUERRA, PER LA CATALUNYA NOVA

Acordaren mantenir la candidatura del senyor Companys per a la presidència de la Cambra, i el senyor Casanoves per a la vice-presidència. — El senyor Selves-Carner actuarà de delegat de la majoria. — El Govern de Catalunya estarà integrat exclusivament per homes d'esquerra

Ahírr, dilluns, a les onze del matí, es reuní, a l'avant-despatx de la Presidència de la Generalitat, la majoria parlamentària catalana d'Esquerra Republicana, sota la presidència del senyor Francesc Macià.

A dos quarts començaren a arribar els diputats. Companys fou un dels primers. Interrogat pels periodistes respecte l'abast de la reunió, digué:

—Es tracta d'un canvi d'impressions i de nomenament de càrrecs. Després arribà el President, senyor Macià, acompanyat del conseller de Cultura, senyor Ventura Gassol, els quals no feren cap manifestació als periodistes.

Poca estona després quedaren reunits.

Feia uns moments que estaven reunits, quan sortí el senyor Coromines. Fou interrogat pels reporters:

—Què heu fet, fins ara? — li preguntaren.

—Mireu si va bé, que encara no hem fet cap votació. Tot marxa com una seda.

A dos quarts de dues travessà la galeria gòtica de la Generalitat el conseller d'Economia, senyor Serra Moret.

—Que ja s'ha acabat la reunió?

—Hi preguntaren els reporters.

—No encara, però nosaltres els que formem al Partit Socialista, no hem intervingut en la reunió parlamentària, puix que era exclusivament destinada als elements d'Esquerra Republicana.

—Què podeu dir-nos, respecte la constitució d'una minoria socialista, que passaria a l'oposició parlamentària?

—No hi ha res d'això. Nosaltres ens constituïrem en grup, amb personalitat pròpia, seguint fidels a la nostra disciplina i al nostre seny, però no ens situarem a l'oposició, puix que no hi ha motiu per a fer-ho. En tot cas, més endavant, segons les circumstàncies decidirem.

El senyor Serra i Moret s'acomiadà dels periodistes seguidament, sense voler dir res respecte la seva suposada dimissió.

MANIFESTACIONS DEL SENYOR COMPANYS

A les dues de la tarda començaren a sortir els parlamentaris reunits.

En sortir el senyor Companys, a preguntes dels periodistes manifestà que en la reunió se l'havia nomenat president del Parlament, i que havia acceptat la designació. Afegí que el senyor Casanoves havia estat designat vice-president primer, i que també s'havien designat els presidents de les diverses Comissions parlamentàries.

—Tota la resta ha estat per atendre les qüestions d'organització i de detall.

El senyor Companys es negà a ampliar les seves manifestacions.

DECLARACIONS DEL SENYOR MACIÀ

El senyor Macià, acompanyat del conseller de Governació, senyor Terradellas, reuní a l'avant-despatx

de la Presidència els periodistes, als quals féu constar en primer lloc l'agraïment que sentia pel senyor Terradellas, pel gran esforç que ha realitzat per tal que el local del Parc de la Ciutadella pogués ésser habilitat per a Parlament de Catalunya.

—Aquest reconeixement — afegí el senyor Macià — cal fer-lo extensiu als tècnics senyors Marco i Goday, al funcionari senyor Sabater i a l'oficial major interí, senyor Soldevila, així com a l'equip d'obrers, que han treballat amb singular abnegació i entusiasme perquè les obres fossin enllestides quan calia.

—Podrà entrar molta gent al Parlament, demà, dia de la inauguració? — li fou preguntat.

—Podran entrar-hi els primers ciutadans que no tenint invitació hagin arribat; entraran també els diputats a Corts, mitjançant l'exhibició del carnet. Era desig nostre que els regidors poguessin entrar-hi amb caràcter permanent, amb dret a assegurar-se a la tribuna, però tenint en compte que l'espai destinat a tal fi és excessivament reduït, els ha estat lliurada, a cada un, una entrada de lliure circulació.

—I els invitats?

—S'encabiran en nombre de vint.

—En total, quin públic hi tindrà cabuda?

—En total, cent seixanta persones — afirmà el senyor Terradellas, que es trobava present.

—A quina hora començarà la sessió preliminar d'avui?

—A les quatre en punt.

El senyor Macià després manifestà que en la reunió de la majoria s'havia procedit a nomenar president del Parlament el senyor Lluís Companys, i vice-president primer el senyor Joan Casanoves.

El nombre de secretaris és el de quatre: dos per l'Esquerra, un per la Lliga i un per la minoria socialista. Els de l'Esquerra seran els senyors Dot Arxé i Rouret, de Girona i Tarragona, respectivament.

—Formen minoria els socialistes, tanmateix? — li preguntà un company.

—Sí; és clar que després vindrà el Reglament del Parlament i dirà en quina forma han de constituir-se les minories i quin nombre d'integrants ha de tenir cada una, però es pot assegurar que els diputats pertanyents a la Unió Socialista de Catalunya formaran minoria.

—Quin diputat presidirà la sessió d'avui?

—El senyor Jaume Simó Bofarull, que fou el que presentà l'acta en primer lloc.

—Ja se sap qui serà nomenat delegat de la majoria parlamentària?

—El delegat de la majoria, ja que no cap de la majoria, serà el diputat per Barcelona — circumscripció senyor Selves i Carner.

I afegí el senyor Macià:

—En la reunió s'acordà també que el pròxim Govern de Catalunya sigui integrat per homes d'esquerra.

—Es reunirà sovint, la majoria?

—La majoria es reunirà amb fre-

quència, per prendre acords i organitzar la marxa dels debats parlamentaris.

Seguidament el senyor Macià s'acomiadà dels periodistes.

MANIFESTACIONS DEL SR. TERRADELLES

En marxar el senyor Macià es quedà uns moments amb els periodistes el conseller de Governació, senyor Terradellas, el qual manifestà als reporters que s'havien nomenat els presidents de les Comissions parlamentàries, tal com havia dit el senyor Macià, i que els nomenaments havien recaigut en els següents diputats:

Comissió de Constitució, Joan Casanoves; Finances, Pere Coromines; Justícia, Ricard Palacià; Obres Públiques, Josep Irla; Sanitat, Josep Dencàs; Cultura, Serra Hunter; Agricultura, Pere Mias; Actes, Josep M. Espanya; Governació, Pere Mestres; Interior, Lluís Companys, i president de la Cambra i Treball, Jaume Simó Bofarull.

—Respecte l'organització de la comitativa per al dia de la inauguració?

—A dos quarts de quatre sortirà el Govern de la Generalitat, es dirigirà en cotxes cap al Parlament, passant pels carrers de Jaume I, Via Laietana, passeig de Blasco Ibàñez, Avinguda d'Eduard Maristany i entrada al Parc, fins a l'edifici del Parlament.

Aniran en els cotxes, en primer lloc, els comissaris, després els consellers i en el cotxe del President, aquest i el conseller de Justícia.

A l'entrada de l'edifici hi haurà una companyia amb bandera i música.

—Hi haurà escorta al cotxe presidencial?

—Probablement, una secció de policia de cavall—contestà el Sr. Terradellas.

—En entrar al Parlament—prosseguí—seran rebuts per una comissió i seguidament passaran a ocupar els llocs al banc vermell.

—Quin ordre hi haurà en aquest banc del Govern?

—Encapçalat pel President, seguirà aquest ordre: Conseller de Justícia, Governació, Finances, Cultura, Sanitat, Obres Públiques, Economia, Treball i els tres comissaris.

Quan el President hagi delegat els seus poders executius a un dels consellers, aquest passarà a ocupar la presidència del banc del Govern.

—Els comissaris s'asseuran també per ordre de prelación?

—Sí, per ordre d'antiguitat. Això és, els senyors Irla, de Girona; Valldeoriola, de Lleida, i Cavallé, de Tarragona.

—Tindrà molta importància la sessió de dimarts?

—Més en tindrà la de divendres, en què el President presentarà la dimissió del Govern i pronunciarà un discurs.

Dimarts dirà només unes paraules de ritual.

—Serà radiat el discurs?

—Sí; ja hi ha la instal·lació de ràdio feta. Les sessions, però, no seran més radiades, excepte quan hi hagi un discurs excepcional, i encara a judici del Parlament.

El senyor Terradellas féu remarcar, especialment, que estava agraïssim a l'esforç que han realitzat els obrers

Heus ací Catalunya retrobada. Avui el Parlament català reprèn la seva tasca pels camins de la llibertat després de més de dos-cents anys de veure tancades les seves portes.

Heus ací, també, l'obra de l'Esquerra. L'obra de l'Esquerra en el sentit d'haver estat el partit de més audàcia revolucionària i d'haver-la sabut tenir en el moment més oportú per tal de poder aconseguir que fossin efectives les llibertats de Catalunya. El partit de més audàcia i també el de més visió política. Fa vint mesos que, dia darrera dia, els fets vénen demostrant-ho.

Aquests vint mesos són pròdigs en dates històriques. Cada una d'aquestes dates va lligada amb la història de l'Esquerra Republicana de Catalunya.

12 d'abril de 1931: Eleccions que permeten que el poble manifesti rotundament la seva voluntat que la monarquia es doni per acabada. 14 d'abril: Proclamació de la República. 23 de juny: Elecció dels parlamentaris catalans que han de defensar a les Corts Constituents de la República, el dret de Catalunya a governar-se autònomament. 2 d'agost: Plebiscit popular que permet que tot Catalunya manifesti unànimement la seva voluntat d'ésser lliure dins les normes de la República espanyola, liberal i democràtica. 8 d'agost de 1932: Aprovació de l'Estatut per les Corts Constituents. 20 de novembre: Elecció dels diputats al Parlament de Catalunya. 6 de desembre: Obertura d'aquest primer Parlament.

Podrà discutir-se la tàctica emprada per l'Esquerra per arribar a aquest fet definitiu i solemne que es realitza avui a la tarda, amb la represa de les tasques legislatives catalanes, passades dues centúries d'inactivitat per culpa de la servitud imposada. Avui es discutirà això més que demà i que passat demà. Avui, perquè els fets actuals encara no presenten perspectiva. Quan el temps hagi posat damunt les coses de les quals són protagonistes la seva pàgina, l'obra de l'Esquerra en aquest retrobament de Catalunya adquirirà unes proporcions que nosaltres mateixos en restariem sorpresos.

Podrà discutir-se la tàctica, podran trobar-s'hi defectes, podrà criticar-se una posició adoptada en un moment determinat i una actitud que haurà semblat inoportuna, però ningú no podrà negar l'ímpetu d'aquesta força jove que és l'Esquerra, que nauria d'un aplec de bones voluntats liberals el 21 de març de 1931 i als 24 dies justos enderroca un règim.

Ímpetu, afany de treball, joventut; cap esforç no és plany, cap energia no és malmet, cap activitat no és negligida. L'Esquerra, que treballava des de l'oposició, mentre la monarquia encara respirava, convertida després en força de govern, ha demostrat a les Corts de la República, a la Generalitat de Catalunya, a l'Ajuntament de Barcelona—tot i aplanada sota l'enorme pes deflctori dels Ajuntaments anteriors—de quantes possibilitats és capaç, i quant pot desfer el poble en la seva gestió.

Avui en inaugurar les seves tasques el Parlament de Catalunya, l'Esquerra té la responsabilitat màxima del moment quant a la tasca que aquestes noves Corts catalanes han de realitzar. L'Esquerra l'accepta; la seva obra realitzada és garantia de la que ha d'acomplir. N'és encara garantia, el fet d'ésser presidida per un home com Francesc Macià, el cabdill no pas del nostre Partit solament, el cabdill dels catalans en aquests vint mesos de lluita, l'home que ha sabut endur-se'n al seu darrera les multituds catalanes arborades de fe per l'exemplaritat de la seva conducta. En són, encara, garantia aquestes mateixes multituds que tres vegades consecutives han votat la seva confiança en els homes del nostre Partit.

La magnitud i la diversitat d'actes de què l'Esquerra ha estat objecte durant la seva gestió, és una prova de la vàlua de l'obra que estava realitzant. Els uns ens atacaven perquè l'empenta de la nostra obra els feia por; els altres perquè en tenien enveja. Però l'Esquerra, fidel al seu programa concret, s'havia traçat un camí rectilini i l'ha seguit sense vacillar fins arribar a aquesta jornada històrica d'avui.

Encara vindran altres dates que la Història haurà de registrar. També hi anirà lligat amb elles el nom de l'Esquerra, el partit honorat pel poble de Catalunya amb la seva confiança màxima en l'hora de la revolució i en l'hora d'edificar, al damunt d'ella, i pels camins d'ella, l'estructura de la Catalunya nova.

per acabar les obres del Parlament català, puix que a pesar de la dificultat que suposava el plantejament d'una vaga, ells han treballat amb entusiasme, abnegació i esperit de sacrifici, que mal no els podrà ésser prou pagat.

El senyor Terradellas s'acomiadà dels periodistes.

Un decret de la Generalitat

AVUI ES FESTA NACIONAL

Al cap de més de dos-cents anys d'haver emmudit, es reuneixen de nou avui, per primera vegada, les Corts Catalanes. El nostre poble tornarà a fer sentir la seva veu, cordial i generosa, a tots els pobles d'Espanya, i a totes les nacions del món. Tot Catalunya sent la transcendència d'aquest moment històric i vol dir ben alt amb quina alegria té consciència

del que representa per als seus destins.

Fidel a aquest desig, em plau de decretar:

Que avui, dia sis de desembre, data de la inauguració oficial del Parlament de Catalunya, sigui dia festiu a totes les dependències de la Generalitat, la qual recomana als ciutadans i organismes d'observar-lo en celebració de tan gloriosa diada.

Barcelona, 5 de desembre de 1932.

—El President, Francesc Macià.

LES FONTS DE MONTJUIC

Amb motiu de l'obertura del Parlament de Catalunya, i per tal de celebrar-ho, les aigües i lluminàries del Parc de Montjuic funcionaran des de les set de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

(Segueix a la pàgina 9)